

Povodom meunarodnog Dana biološke raznolikosti

20 May 2016

Ujedinjene nacije su proglasile 22. maj meunarodnim Danom biološke raznolikosti (biodiverzitet) da bi podigle svijest o značaju i ugroženosti biodiverziteta na planeti Zemlji. Šta je to biodiverzitet i koji je njegov značaj? Biodiverzitet, najjednostavnije kazano, jeste raznolikost svog živog svijeta na planeti Zemlji. To je raznolikost života i svih njegovih procesa, a to uključuje niz živih organizama, genetske razlike među njima, te zajednice i ekosisteme u kojima se pojavljuju. Raznolikost vrsta određenog prostora predstavlja bogatstvo u ekološkom, ekonomskom i društvenom pogledu i ima ogroman značaj za dalji razvoj civilizacije, zaštitu i opstanak ovjeka i njegove životne sredine.

U svijetu u kojem živimo ovjek svakim danom sve više ugrožava sveukupni biodiverzitet na planeti Zemlji. Zahvaljujući ljudskim aktivnostima negativne promjene na našoj planeti su ubrzane i do nekoliko hiljada puta u odnosu na prirodni tok bez uticaja ovjeka. Vrste nestaju izuzetno velikom brzinom, a ovjek svojim aktivnostima taj trend svakim danom sve više povećava. Najnovija znanstvena istraživanja ukazuju da oko 50.000 vrsta na planeti Zemlji nepovratno nestane tokom samo jedne godine. Na žalost ni ovjek naših područja, naše države, općine, neregulirani gradovi nije drugačiji kada je u pitanju odnos prema biodiverzitetu i prema prirodi općenito.

Pritisци na biodiverzitet u našoj općini su jako izraženi. Budući da općina Konjic ima izuzetno veliku biološku raznolikost, ekološku vrijednost svaka intervencija ovjeka u prirodnom području pravi nemjerljivo veliko štetoštvo biodiverzitetu ovih područja i prirodi općenito. Na žalost, postoji nebrojeno mnogo primjera degradacije biodiverziteta ovog područja koji su izazvani ljudskim djelovanjem. Sa druge strane, kada je u pitanju zaštita prirode i biodiverziteta, procesi su jako spori i neefikasni, a sve to za krajnji rezultat ima nezadrživo smanjenje i najvrijednijih prirodnih područja. I tako, još uvijek idemo na institucionalnu zaštitu planinskih područja (Prenj- vrsnica- abulja, Bjelašnica-Treskavica-Visočica), koji predstavljaju pravu riznicu biološke raznolikosti. Planinska područja Prenja i vrsnice su iznimno bogata endemskim i reliktnim vrstama tako da biolozi ovo područje nazivaju "Prenjskim (hercegovačkim) endemnim centrom". Prema ranijim istraživanjima na ovom području je utvrđeno prisustvo čak 308 endemskih, subendemskih i reliktnih biljnih vrsta dinarskog područja, a od toga 44 vrste su strogi endemi (tzv. stenoendemi) područja Prenja i vrsnice. Također, od procijenjenog broja svih endemskih vrsta u BiH čak 75% ih se nalazi na ovom jedinstvenom području koje decenijama bezuspješno čekamo na zaštitu od strane države.

I dok priroda svakim danom gubi po jedan dio sebe i svoga postojanja, mi ne radimo ništa ili radimo jako malo, da pomognemo prirodi da sačuva svoju djecu, da sačuva biodiverzitet i svrhu svoga postojanja, ako ne zbog nje, zbog prirode, onda zbog nas samih. Povedimo računa o prirodi, o neprocjenjivoj vrijednosti biodiverziteta, povedimo računa o našoj budućnosti i budućnosti generacija koje dolaze, a kojima prirodu moramo ostaviti jer smo je od njih posudili.